

I. Základné informácie o účtovnej jednotke

1. Meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov právnickej osoby, ktorá je zakladateľom alebo zriaďovateľom účtovnej

jednotky:

Ústav pamäti národa (ďalej len ústav) je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom NR SR č. 553/2002 Z. z. z 19.8.2002 o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (Zákon o pamäti národa).

Dátum založenia alebo zriadenia účtovnej jednotky: 29.9.2002

2. Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky:

Orgánmi ústavu sú správna a dozorná rada. Štatutárnym orgánom ústavu je správna rada. V mene správnej rady podpisuje dokumenty predseda.

Členovia Správnej rady ústavu k 31.12.2020:

- Ing. arch. Mgr. Ján Pálffy, PhD. - predseda, zvolený v Národnej rade SR dňa 16.6.2016,
- doc. Mgr. Juraj Buzalka, M. A., PhD. - člen, zvolený v Národnej rade SR s účinnosťou od 20.9.2018,
- prof. Mgr. Martin Homza, PhD. - člen, menovaný vládou SR s účinnosťou od 19.9.2018,
- Mgr. Matej Medvecký, PhD. - člen, zvolený v Národnej rade SR dňa 6.12.2018,
- PhDr. Slavomír Michálek, DrSc. - člen, menovaný prezidentom SR dňa 17.8.2015,
- PhDr. Richard Pavlovič, PhD. - člen, zvolený v Národnej rade SR dňa 14.2.2019,
- prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD. – člen, zvolený v Národnej rade SR s účinnosťou od 1.5.2015,
- Mgr. Marína Zavacká, PhD. – člen, menovaná prezidentom SR dňa 6.5.2019,
- PhDr. Peter Zelenák, CSc. - člen, menovaný vládou SR dňa 29.9.2016.

Členovia Dozornej rady ústavu k 31.12.2020:

- doc. JUDr. Juraj Hamulák, PhD. – člen, menovaný ministrom spravodlivosti SR k 1.5.2015, za predsedu rady zvolený 14.5.2015,
- PhDr. László Bukovszky – člen, zvolený v Národnej rade SR s účinnosťou od 1.5.2015,
- Terézia Holecová – člen, zvolená v Národnej rade SR s účinnosťou od 1.5.2015.

3. Opis činnosti, na účel ktorej bola účtovná jednotka zriadená:

Úlohy zverené ústavu štátom sú:

- a) vykonávať úplné a nestranné hodnotenie doby neslobody, hlavne analyzovať príčiny a spôsob straty slobody, prejavy fašistického a komunistického režimu a ich ideológií, účasť domácich a zahraničných osôb na nich,
- b) sprístupňovať prenasledovaným osobám dokumenty o ich prenasledovaní,
- c) zverejňovať údaje o vykonávateľoch tohto prenasledovania a ich činnosti,
- d) dávať podnety na trestné stíhanie zločinov a trestných činov podľa § 1; spolupracuje pritom s Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky,
- e) poskytovať potrebné informácie orgánom verejnej moci,
- f) systematicky zhromažďovať, odborne, vedecky a dokumentačne spracovávať všetky druhy informácií, dokladov a dokumentov vzťahujúcich sa na dobu neslobody,
- g) spolupracovať s obdobnými inštitúciami v Slovenskej republike aj mimo nej, hlavne s archívami, múzeami, knižnicami, pamätníkmi odboja, pamätníkmi koncentračných a pracovných táborov, poskytovať im informácie, bádateľské možnosti a metodickú pomoc a propagovať ich činnosť,

- h) propagovať myšlienky slobody a obrany demokracie pred režimami podobnými nacizmu a komunizmu,
- i) rozhodovať o priznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja,
- j) rozhodovať o priznaní postavenia veterána protikomunistického odboja, veterána protikomunistického odboja in memoriam a vydávať preukaz veterána protikomunistického odboja a preukaz veterána protikomunistického odboja in memoriam,
- k) v súvislosti s plnením úloh ústavu podľa písmen a) až j) poskytovať verejnosti výsledky svojej činnosti, hlavne zverejňovať a sprístupňovať informácie a iné doklady o dobe neslobody 1939 –1989 a o činoch a osudoch jednotlivcov, vydávať a šíriť publikácie a audiovizuálne diela vrátane vlastnej tvorby dokumentárnych filmov, usporiadať vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia, prednášky, výstavy, semináre, odborné konferencie alebo diskusné fóra.

4. Počet zamestnancov

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	61	62
Fyzický počet zamestnancov k 31.12.2020	64	64
z toho počet zamestnancov na ½ úväzok	1	1
z toho počet zamestnancov na rodičovskej dovolenke	3	2
Z toho počet zamestnancov na materskej dovolenke	0	1
z toho počet vedúcich zamestnancov	9	8

II. Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

1. Účtovná závierka je zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.
2. V bežnom účtovnom období nedošlo k zmenám účtovných zásad a zmenám účtovných metód v porovnaní s predchádzajúcim obdobím.
3. Spôsob oceňovania jednotlivých položiek
 - a) Dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou.
 - b) Dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou sa neviduje.
 - c) Dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom sa neviduje.
 - d) Dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou.
 - e) Dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou sa neviduje.
 - f) Dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom sa neviduje.
 - g) Dlhodobý finančný majetok sa neviduje.
 - h) Zásoby obstarané kúpou sa oceňujú obstarávacou cenou.
 - i) Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa nevidujú.
 - j) Zásoby obstarané iným spôsobom sa nevidujú.
 - k) Pohľadávky sa oceňujú menovitou hodnotou.
 - l) Krátkodobý finančný majetok sa neviduje.
 - m) Časové rozlíšenie na strane aktív sa neviduje.
 - n) Závazky vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov sa oceňujú menovitou hodnotou.
 - o) Časové rozlíšenie na strane pasív sa neviduje sa.
 - p) Deriváty sa nevidujú.
 - r) Majetok a záväzky zabezpečené derivátmi a nevidujú.

5. Ústav pamäti národa má interný riadiaci akt k odpisovaniu.
6. Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku: hodnota majetku sa neznižuje.

III. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

Stav a pohyb dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku za bežné účtovné obdobie

Tabuľka č. 1

	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	Softvér	Oceniiteľné práva	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		16 207,89		9 042,56			25 250,45
prírastky							
úbytky		12 550,04		1 254,26			13 804,30
presuny							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		3 657,85		7 788,30			11 446,15
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia		16 079,39		9 042,56			25 121,95
prírastky		120,00					120,00
úbytky		12 550,04		1 254,26			13 804,30
Stav na konci bežného účtovného obdobia		3 649,35		7 788,30			11 437,65
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia							
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia							
Zostatková hodnota							
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia		128,50		0,00			128,50
Stav na konci bežného účtovného obdobia		8,50		0,00			8,50

Tabuľka č. 2

	Pozemky	Umel. diela a zbierky	Stavby	Samost. hnuiteľné veci a súbory hnuiteľn. vecí	Dopr. prostr.	Drobný a ost. DHM	ObstDH M	Posk. predd. na DHM	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia				373 272,07	131 982,40	219 851,29			725 105,76
prírastky				13 760,00					13 760,00
úbytky				44 989,48	24 505,44	4 750,68			74 245,60
presuny									
Stav na konci bežného účtovného obdobia				342 042,59	107 476,96	215 100,61			664 620,16
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia				341 095,73	90 943,41	216 148,08			648 187,22
prírastky				9 491,00	12 504,00	2 131,61			24 126,61
úbytky				44 989,48	24 505,44	4 750,68			74 245,60
Stav na konci bežného účtovného obdobia				305 597,25	78 941,97	213 529,01			598 068,23
Opravné položky - stav na začiatku bežného účtovného obdobia									
prírastky									
úbytky									
Stav na konci bežného účtovného obdobia									
Zostatková hodnota									
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia				32 176,34	41 038,99	3 703,21			76 918,54
Stav na konci bežného účtovného obdobia				36 445,34	28 534,99	1 571,60			66 551,93

Neobežný majetok ÚPN bol k 1. januáru 2020 v hodnote 750 356,21 €, znížený o oprávky v hodnote 673 309,17 €, reálna hodnota majetku bola 77 047,04 €. V roku 2020 bol prírastok majetku v sume 13 760 €, úbytok v dôsledku vyradenia bol 88 049,90 €. Vyradené boli automobil Ford Mondeo, skener na mikrofilmy a mikrofíše, skenery, skartovacie zariadenia, tlačiarne, výpočtová technika a frankovací stroj. ÚPN mal k 31. decembru 2020 neobežný majetok v hodnote 676 066,31 €, znížený o oprávky v sume 609 505,88 €. Reálna hodnota neobežného majetku k 31. decembru 2020 bola 66 560,43 €.

Obežný majetok ÚPN k 31.12.2020 bol vo výške 133 948,29 €. Celkový majetok ÚPN k 31.12.2020 bol vo výške 810 014,60 €. Korekcia v podobe oprávok bola vo výške 609 505,88 € a reálna hodnota celkového majetku k 31.12.2020 bola 200 508,72 €.

V priebehu účtovného obdobia boli obstarané materiálové zásoby prevažne kancelársky papier, tonery, drobné kancelárske pomôcky, kancelárske tlačivá, dezinfekčné a ochranné pomôcky, hygienické a čistiacie potreby, stav materiálových zásob bol ku koncu bežného obdobia v hodnote 0,00 €.

Ústav ku koncu sledovaného obdobia neeviduje žiadne záväzky. Eviduje pohľadávky voči odberateľom v sume 43,71 €.

Stav bankových účtov ústavu v sume 133 904,58 € predstavuje prostriedky štátneho rozpočtu na výdavkovom účte 115 143,00 € (ide o prostriedky na kapitálové výdavky, ktoré sa presúvajú na použitie v roku 2021), prostriedky na príjmovom účte 16 685,38 € a na účte sociálneho fondu 2 076,20 €.

Tvorba a použitie rezerv

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Jednotlivé druhy krátkodobých zákonných rezerv	63 482,21	52 650,18	63 482,21		52 650,18
Jednotlivé druhy dlhodobých zákonných rezerv					
Zákonné rezervy spolu	63 482,21	52 650,18	63 482,21		52 650,18
Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv					
Jednotlivé druhy dlhodobých ostatných rezerv					
Ostatné rezervy spolu					
Rezervy spolu	63 482,21	52 650,18	63 482,21		52 650,18

Prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobia	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	2 424,61	3 709,14
Tvorba	9 012,39	8 649,25
Čerpanie	9 360,80	9 933,78
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	2 076,20	2 424,61

Prehľad významných položiek časového rozlíšenia

Položky časového rozlíšenia	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Náklady budúcich období	0,00	0,00
Príjmy budúcich období	0,00	0,00
ostatné	0,00	0,00

Časové rozlíšenie, ktoré je potrebné na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím nebolo v sledovanom období účtované.

IV. Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar

Typ výrobkov, tovarov, služieb	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Tržby za vlastné výrobky	5 618,93	4 347,19
Tržby z predaja služieb	0,00	875,86
Spolu	5 618,93	5 223,05

Tržby za vlastné výrobky a služby ústav získal z predaja publikácií a za vydanie fotokópií dokumentov.

Významné položky nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov

Náklady	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Spotreba energie	0,00	45 302,04
Opravy a udržiavanie	8 886,87	8 089,20
Cestovné	5 098,71	17 800,87
Náklady na ostatné služby (najmä poštovné a telekomunikačné služby, nájomné, všeobecné služby, konferencie, semináre, špeciálne služby, licencie)	258 340,68	240 108,03
Mzdové náklady (vrátane odmien členom DR, SpR, odmeny na dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti)	1 254 448,20	1 219 676,11
Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie (za zamestnancov, členov DR, SpR, zamestnancov pracujúcich na dohodu)	450 260,20	421 432,44
Zákonné sociálne náklady (tvorba SF, náhrada pri DPN, odstupné, odchodné, stravovanie, príspevok na rekreáciu zamestnancov)	53 763,78	54 974,22
Iné ostatné náklady (poplatky RTVS, Úroky z omeškania, poplatky banke, náhrada ušlej mzdy, náklady z odvodu príjmov)	69 208,58	3 841,93

Prehľad dotácií a grantov, ktoré účtovná jednotka prijala v priebehu bežného účtovného obdobia

Prehľad dotácií a grantov	Bežné účtovné obdobie
Zostatok dotácie zo ŠR (MF SR) z r. 2019	3 713,68
<i>v tom:</i>	
Dotácia zo ŠR na bežné výdavky	1 039,79
Dotácia zo ŠF na kapitálové výdavky	2 673,89
Pridelenie dotácie zo ŠR (MF SR) v r. 2020	2 274 868,00

Nevyčerpaná dotácia v r. 2020	115 143,00
<i>v tom:</i>	
Nevyčerpaná dotácia zo ŠR na bežné výdavky	0,00
Nevyčerpaná dotácia zo ŠR na kapitálové výdavky	115 143,00

Informácia o rozpočte ÚPN v roku 2020

V roku 2020 mal ÚPN schválený transfer zo štátneho rozpočtu vo výške 2 008 292 €, v tom bežný transfer 2 008 292 € a kapitálový transfer nebol schválený. V priebehu roka 2020 bol Ministerstvom financií SR transfer zo štátneho rozpočtu zvýšený o 266 576 €, v tom bežný transfer navýšený o 137 673 € a kapitálový transfer navýšený o 128 903 €. Úpravy - navýšenia resp. presun prostriedkov rozpočtu boli realizované na základe žiadostí ÚPN na Ministerstvo financií SR. Boli realizované štyri úpravy rozpočtu. Po úpravách realizovaných na základe žiadostí ÚPN na MF SR bol celkový rozpočet ÚPN k 31.12.2020 vo výške 2 274 868 €, v tom na bežný transfer 2 145 965 € a na kapitálový transfer 128 903 €.

Finančné prostriedky boli použité na financovanie úloh vyplývajúcich zo zákona č. 553/2002 Z. z. o pamäti národa. Bežné výdavky boli čerpané na mzdy zamestnancov v sume 1 039 087,30 €, na poisťné a príspevok do poisťovní 452 901,13 €, na tovary a služby 641 356,16 €, na transfery jednotlivcom 12 620,41 €, v tom na odstupné a odchodné 10 968 € a na nemocenské dávky 1 652,41 €. V rámci tovarov a služieb boli prostriedky čerpané najmä na nájomné za prenájom kancelárskych a archívnych priestorov 83 862 €, výdavky na služby v kancelárskych priestoroch využívaných ÚPN na základe výpožičky 38 308,39 (ÚPN nemá vlastné priestory), v zmysle zákona o pamäti národa boli členom Správnej rady a Dozornej rady ÚPN vyplatené odmeny vo výške 203 112 €. Výdavky v rámci tovarov a služieb boli čerpané na materiálno technické zabezpečenie činnosti ÚPN a organizovanie podujatí v rámci výkonu zákonom stanovených činností hlavne v oblasti verejného vzdelávania, systematického zhromažďovania, odborného, vedeckého a dokumentačného spracovávania informácií, dokladov, dokumentov vzťahujúcich sa na dobu neslobody, poskytovanie výsledkov svojej činnosti predovšetkým publikačnou a prezentačnou činnosťou. Taktiež na ďalšie výdavky, ktoré súvisia so zabezpečením fungovania činnosti ÚPN, a to na zabezpečenie stravovania zamestnancov bolo čerpaných 27 456 €, na prídely do sociálneho fondu 9 012,39 €, na právne služby 4 104 €, ďalej na činnosť zamestnancov mimo pracovného pomeru (vrátane zabezpečenia upratovania priestorov) a na materiálno technické zabezpečenie. Prostriedky rozpočtované v rámci tovarov a služieb na realizáciu projektov ENRS vo výške 50 000 €, boli čerpané na realizáciu on-line projektov, kampane na prezentáciu historického výročia, festival, vydanie zborníka a na vzdelávacie prospekty pre študentov. V roku 2020 boli realizované projekty Hi-story lessons – online portal, Remember August 23, Festival slobody, Vzdelávacie prospekty pre študentov, Zborník Annus Mirabilis (pôvodne Komunistické strany 1956 – 1968), In Between, Likvidácia reholí a na administratívne výdavky súvisiace so spoluprácou s ENRS. Pôvodne plánovaný projekt realizácie medzinárodnej konferencie „Komunistické strany 1956 – 1968“ nebol realizovaný z dôvodu pandemickej situácie COVID-19 a bol po dohode s ENRS nahradený realizáciou projektu Zborník Annus Mirabilis.

Bežné transfery jednotlivcom boli čerpané na odstupné a odchodné 10 968 € (v zmysle uznesení Správnej rady ÚPN) a na nemocenské dávky 1 652,41 € (náhrady vyplácané zamestnancom pri dočasnej práceneschopnosti). Zostatok rozpočtu na bežné výdavky bol 0 €. Bežné výdavky tak boli vyčerpané na 100 %.

Kapitálové výdavky boli čerpané v roku 2020 vo výške 13 760 €. Čerpanie výdavkov bolo na nákup skenera na mikrofilme a mikrofilmy a na ekonomický server. Čerpanie kapitálových prostriedkov v roku 2020 bolo na 10,67 %. Zostatok prostriedkov vo výške 115 143 € bol presunutý na čerpanie do nasledujúceho roka 2021. Finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu za rok 2020 boli čerpané v celkovej sume 2 159 725 € t. j. na 94,94 %.